

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES EN VERORDENINGEN

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES ET REGLEMENTS

FEDERALE OVERHEIDS DIENST BUITENLANDSE ZAKEN,
BUITENLANDSE HANDEL
EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

[C – 2024/006933]

2 JUNI 2024. — Wet houdende instemming met de wijzigingen in artikel 8-2-b) en e) van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, op 14 december 2017 bij consensus aangenomen, bij Resolutie ICC-ASP/16/Res.4, tijdens de 12e plenaire zitting van de 16e sessie van de Vergadering van Staten die Partij zijn bij het Statuut van Rome, en met de wijziging in artikel 8-2-e) van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, op 6 december 2019 bij consensus aangenomen, bij Resolutie ICC-ASP/18/Res.5, tijdens de 9e plenaire zitting van de 18e sessie van de Vergadering van Staten die Partij zijn bij het Statuut van Rome (1)

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Kamer van volksvertegenwoordigers heeft aangenomen en Wij
bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2. De wijziging in artikel 8-2-b) en e) van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, op 14 december 2017 bij consensus aangenomen, als Bijlage I bij Resolutie ICC-ASP/16/Res.4, tijdens de 12e plenaire zitting van de 16e sessie van de Vergadering van Staten die Partij zijn bij het Statuut van Rome, zal volkomen gevolg hebben.

Art. 3. De wijziging in artikel 8-2-b) en e) van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, op 14 december 2017 bij consensus aangenomen, als Bijlage II bij Resolutie ICC-ASP/16/Res.4, tijdens de 12e plenaire zitting van de 16e sessie van de Vergadering van Staten die Partij zijn bij het Statuut van Rome, zal volkomen gevolg hebben.

Art. 4. De wijziging in artikel 8-2-b) en e) van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, op 14 december 2017 bij consensus aangenomen, als Bijlage III bij Resolutie ICC-ASP/16/Res.4, tijdens de 9e plenaire zitting van de 18e sessie van de Vergadering van Staten die Partij zijn bij het Statuut van Rome, zal volkomen gevolg hebben.

Art. 5. De wijziging in artikel 8-2-e) van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, op 6 december 2019 bij consensus aangenomen, als Bijlage I bij Resolutie ICC-ASP/18/Res.5, tijdens de 9e plenaire zitting van de 18e sessie van de Vergadering van Staten die Partij zijn bij het Statuut van Rome, zal volkomen gevolg hebben.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 2 juni 2024.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Justitie,
P. VAN TIGCHELT

De Minister van Defensie,
L. DEDONDER

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. LAHBIB

Met 's Lands zegel gezegeld:

De Minister van Justitie,
P. VAN TIGCHELT

Nota

(1) Kamer van volksvertegenwoordigers (www.dekamer.be)

Stukken: 55-3836

Integraal verslag: 6/03/2024

(2) Lijsten gebonden Staten

SERVICE PUBLIC FEDERAL AFFAIRES ETRANGERES,
COMMERCE EXTERIEUR
ET COOPERATION AU DEVELOPPEMENT

[C – 2024/006933]

2 JUIN 2024. — Loi portant assentiment aux amendements à l'article 8-2-b) et e) du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adoptés par consensus le 14 décembre 2017, par la Résolution ICC-ASP/16/Res.4, lors de la 12ème séance plénière de la 16ème session de l'Assemblée des États Parties au Statut de Rome, et à l'amendement à l'article 8-2-e) du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté par consensus le 6 décembre 2019, par la Résolution ICC-ASP/18/Res.5, lors de la 9ème séance plénière de la 18ème session de l'Assemblée des États Parties au Statut de Rome (1)

PHILIPPE, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

La Chambre des représentants a adopté et Nous sanctionnons ce qui suit :

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2. L'amendement à l'article 8-2-b) et e) du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté par consensus, le 14 décembre 2017, en Annexe I à la Résolution ICC-ASP/16/Res.4, lors de la 12ème séance plénière de la 16ème session de l'Assemblée des États Parties au Statut de Rome, sortira son plein et entier effet.

Art. 3. L'amendement à l'article 8-2-b) et e) du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté par consensus, le 14 décembre 2017, en Annexe II à la Résolution ICC-ASP/16/Res.4, lors de la 12ème séance plénière de la 16ème session de l'Assemblée des États Parties au Statut de Rome, sortira son plein et entier effet.

Art. 4. L'amendement à l'article 8-2-b) et e) du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté par consensus, le 14 décembre 2017, en Annexe III à la Résolution ICC-ASP/16/Res.4, lors de la 12ème séance plénière de la 16ème session de l'Assemblée des États Parties au Statut de Rome, sortira son plein et entier effet.

Art. 5. L'amendement à l'article 8-2-e) du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté par consensus, le 6 décembre 2019, en Annexe I à la Résolution ICC-ASP/18/Res.5, lors de la 9ème séance plénière de la 18ème session de l'Assemblée des États Parties au Statut de Rome, sortira son plein et entier effet.

Promulguons la présente loi, ordonnons qu'elle soit revêtue du sceau de l'Etat et publiée par le *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 2 juin 2024.

PHILIPPE

Par le Roi :

Le Ministre de la Justice,
P. VAN TIGCHELT

La Ministre de la Défense,
L. DEDONDER

La Ministre des Affaires étrangères,
H. LAHBIB

Scellé du sceau de l'Etat :

Le Ministre de la Justice,
P. VAN TIGCHELT

Nota

(1) Chambre des représentants (www.lachambre.be)

Documents : 55-3836

Rapport intégral : 6/03/2024

(2) Listes États liés

VERTALING

Vierde amendement in te voegen als artikel 8, tweede lid, onder b, onderdeel xxvii en artikel 8, tweede lid, onder e, onderdeel xvi van het Statuut van Rome

Gebruik van wapens die gebruik maken van microbiologische of andere biologische agentia, of toxines, ongeacht hun herkomst of de wijze van productie;

Vijfde amendement in te voegen als artikel 8, tweede lid, onder b, onderdeel xxviii en artikel 8, tweede lid, onder e, onderdeel xvii van het Statuut van Rome

Gebruik van wapens met als primair effect het veroorzaken van verwondingen door fragmenten die in het menselijk lichaam niet met röntgenstralen kunnen worden gedetecteerd;

Zesde amendement in te voegen als artikel 8, tweede lid, onder b, onderdeel xxix en artikel 8, tweede lid, onder e, onderdeel xviii van het Statuut van Rome

Gebruik van laserwapens die speciaal zodanig zijn ontworpen dat hun enige gevechtsfunctie of een van hun gevechtsfuncties is het veroorzaken van blijvende blindheid bij onverhoogd gezichtsvermogen, dat wil zeggen aan het blote oog of het oog met corrigerende lenzen;

Zevende amendement in te voegen als artikel 8, tweede lid, onder e, onderdeel xix van het Statuut van Rome

Opzettelijk gebruikmaken van uithongering van burgers als methode van oorlogvoering door hun voorwerpen te onthouden die onontbeerlijk zijn voor hun overleving, waaronder het opzettelijk belemmeren van de aanvoer van hulpgoederen.

Quatrième amendement à insérer en tant qu'article 8-2-b)-xxvii) et article 8-2-e)-xvi) du Statut de Rome

Le fait d'utiliser des armes qui utilisent des agents microbiens ou autres agents biologiques, ainsi que des toxines, quels qu'en soient l'origine ou le mode de production ;

Cinquième amendement à insérer en tant qu'article 8-2-b)-xxviii) et article 8-2-e)-xvii) du Statut de Rome

Le fait d'utiliser des armes ayant comme principal effet de blesser par des éclats qui ne sont pas localisables par rayon X dans le corps humain

Sixième amendement à insérer en tant qu'article 8-2-b)-xxix) et article 8-2-e)-xviii) du Statut de Rome

Le fait d'utiliser des armes à laser spécifiquement conçues de telle façon que leur seule fonction de combat ou une de leurs fonctions de combat fût de provoquer la cécité permanente chez des personnes dont la vision est non améliorée, c'est-à-dire qui regardent à l'œil nu ou qui portent des dispositifs de correction de la vue

Septième amendement à insérer en tant qu'article 8-2-e)-xix) du Statut de Rome

Le fait d'affamer délibérément des civils comme méthode de guerre, en les privant de biens indispensables à leur survie, y compris en empêchant intentionnellement l'envoi des secours.

Wijziging in artikel 8-2-b) en e) van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, op 14 december 2017 bij consensus aangenomen, als Bijlage I bij Resolutie ICC-ASP/16/Res.4, tijdens de 12e plenaire zitting van de 16e sessie van de Vergadering van Staten die Partij zijn bij het Statuut van Rome (agentia of toxines)

Lijst der gebonden Staten

Staat	Instrument	Neerlegging	Inwerkingtreding
België	Ratificatie	21/06/2024	21/06/2025
Chili	Ratificatie	21/09/2023	21/09/2024
Duitsland	Ratificatie	21/09/2023	21/09/2024
Estland	Ratificatie	15/04/2024	15/04/2025
Kroatië	Ratificatie	17/05/2021	17/05/2022
Letland	Ratificatie	24/04/2020	24/04/2021
Liechtenstein	Ratificatie	21/01/2022	21/01/2023
Luxemburg	Ratificatie	02/04/2019	02/04/2020
Mexico	Aanvaarding	20/01/2023	20/01/2024
Nederland	Aanvaarding	21/04/2020	21/04/2021
Nieuw-Zeeland	Ratificatie	14/10/2020	14/10/2021
Noorwegen	Aanvaarding	22/03/2021	22/03/2022
Roemenië	Aanvaarding	14/02/2022	14/02/2023
Slovakije	Ratificatie	19/06/2019	19/06/2020
Slovenië	Ratificatie	01/12/2022	01/12/2023
Tsjechische Republiek	Aanvaarding	10/07/2020	10/07/2021
Uruguay	Ratificatie	21/03/2023	21/03/2024
Zweden	Aanvaarding	26/01/2022	26/01/2023
Zwitserland	Ratificatie	07/07/2020	07/07/2021

Wijziging in artikel 8-2-b) en e) van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, op 14 december 2017 bij consensus aangenomen, als Bijlage II bij Resolutie ICC-ASP/16/Res.4, tijdens de 12e plenaire zitting van de 16e sessie van de Vergadering van Staten die Partij zijn bij het Statuut van Rome (fragmenten)

Lijst der gebonden Staten

Staat	Instrument	Neerlegging	Inwerkingtreding
België	Ratificatie	21/06/2024	21/06/2025
Chili	Ratificatie	21/09/2023	21/09/2024
Duitsland	Ratificatie	21/09/2023	21/09/2024
Estland	Ratificatie	15/04/2024	15/04/2025
Kroatië	Ratificatie	17/05/2021	17/05/2022
Letland	Ratificatie	24/04/2020	24/04/2021
Luxemburg	Ratificatie	02/04/2019	02/04/2020
Mexico	Aanvaarding	20/01/2023	20/01/2024
Nederland	Aanvaarding	21/04/2020	21/04/2021
Nieuw-Zeeland	Ratificatie	14/10/2020	14/10/2021
Noorwegen	Aanvaarding	22/03/2021	22/03/2022
Roemenië	Aanvaarding	14/02/2022	14/02/2023
Slovakije	Ratificatie	19/06/2019	19/06/2020
Slovenië	Ratificatie	01/12/2022	01/12/2023
Tsjechische Republiek	Aanvaarding	10/07/2020	10/07/2021
Uruguay	Ratificatie	21/03/2023	21/03/2024
Zwitserland	Ratificatie	07/07/2020	07/07/2021

Wijziging in artikel 8-2-b) en e) van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, op 14 december 2017 bij consensus aangenomen, als Bijlage III bij Resolutie ICC-ASP/16/Res.4, tijdens de 12e plenaire zitting van de 16e sessie van de Vergadering van Staten die Partij zijn bij het Statuut van Rome (laserwapens)

Lijst der gebonden Staten

Staat	Instrument	Neerlegging	Inwerkingtreding
België	Ratificatie	21/06/2024	21/06/2025
Chili	Ratificatie	21/09/2023	21/09/2024
Duitsland	Ratificatie	21/09/2023	21/09/2024
Estland	Ratificatie	15/04/2024	15/04/2025
Kroatië	Ratificatie	17/05/2021	17/05/2022
Letland	Ratificatie	24/04/2020	24/04/2021
Luxemburg	Ratificatie	02/04/2019	02/04/2020
Mexico	Aanvaarding	20/01/2023	20/01/2024
Nederland	Aanvaarding	21/04/2020	21/04/2021
Nieuw-Zeeland	Ratificatie	14/10/2020	14/10/2021
Noorwegen	Aanvaarding	22/03/2021	22/03/2022
Roemenië	Aanvaarding	14/02/2022	14/02/2023
Slovakije	Ratificatie	19/06/2019	19/06/2020
Slovenië	Ratificatie	01/12/2022	01/12/2023
Tsjechische Republiek	Aanvaarding	10/07/2020	10/07/2021
Uruguay	Ratificatie	21/03/2023	21/03/2024
Zwitserland	Ratificatie	07/07/2020	07/07/2021

Wijziging in artikel 8-2-e) van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, op 6 december 2019 bij consensus aangenomen, als Bijlage I bij Resolutie ICC-ASP/18/Res.5, tijdens de 9e plenaire zitting van de 18e sessie van de Vergadering van Staten die Partij zijn bij het Statuut van Rome (uithongering van burgers)

Lijst der gebonden Staten

Staat	Instrument	Neerlegging	Inwerkingtreding
Andorra	Aanvaarding	03/11/2020	03/11/2021
België	Ratificatie	21/06/2024	21/06/2025
Duitsland	Ratificatie	21/09/2023	21/09/2024
Estland	Ratificatie	15/04/2024	15/04/2025
Kroatië	Ratificatie	17/05/2021	17/05/2022
Liechtenstein	Ratificatie	21/01/2022	21/01/2023
Luxemburg	Ratificatie	04/08/2022	04/08/2023
Nederland	Aanvaarding	04/12/2020	04/12/2021
Nieuw-Zeeland	Ratificatie	14/10/2020	14/10/2021
Noorwegen	Aanvaarding	22/03/2021	22/03/2022
Portugal	Ratificatie	26/05/2021	26/05/2022
Roemenië	Aanvaarding	14/02/2022	14/02/2023
Slovenië	Ratificatie	01/12/2022	01/12/2023
Uruguay	Ratificatie	21/03/2023	21/03/2024
Zwitserland	Ratificatie	21/09/2022	21/09/2023

Amendement à l'article 8-2-b) et e) du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté par consensus, le 14 décembre 2017, en Annexe I à la Résolution ICC-ASP/16/Res.4, lors de la 12ème séance plénière de la 16ème session de l'Assemblée des États Parties au Statut de Rome (agents, ainsi que toxines)

Liste des États liés

Etat	Instrument	Dépôt	Entrée en vigueur
Allemagne	Ratification	21/09/2023	21/09/2024
Belgique	Ratification	21/06/2024	21/06/2025
Chili	Ratification	21/09/2023	21/09/2024
Croatie	Ratification	17/05/2021	17/05/2022
Estonie	Ratification	15/04/2024	15/04/2025
Lettonie	Ratification	24/04/2020	24/04/2021
Liechtenstein	Ratification	21/01/2022	21/01/2023
Luxembourg	Ratification	02/04/2019	02/04/2020
Mexique	Acceptation	20/01/2023	20/01/2024
Norvège	Acceptation	22/03/2021	22/03/2022
Nouvelle-Zélande	Ratification	14/10/2020	14/10/2021
Pays-Bas	Acceptation	21/04/2020	21/04/2021
République tchèque	Acceptation	10/07/2020	10/07/2021
Roumanie	Acceptation	14/02/2022	14/02/2023
Slovaquie	Ratification	19/06/2019	19/06/2020
Slovénie	Ratification	01/12/2022	01/12/2023
Suède	Acceptation	26/01/2022	26/01/2023
Suisse	Ratification	07/07/2020	07/07/2021
Uruguay	Ratification	21/03/2023	21/03/2024

Amendement à l'article 8-2-b) et e) du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté par consensus, le 14 décembre 2017, en Annexe II à la Résolution ICC-ASP/16/Res.4, lors de la 12ème séance plénière de la 16ème session de l'Assemblée des États Parties au Statut de Rome (éclats)

Liste des États liés

Etat	Instrument	Dépôt	Entrée en vigueur
Allemagne	Ratification	21/09/2023	21/09/2024
Belgique	Ratification	21/06/2024	21/06/2025
Chili	Ratification	21/09/2023	21/09/2024
Croatie	Ratification	17/05/2021	17/05/2022
Estonie	Ratification	15/04/2024	15/04/2025
Lettonie	Ratification	24/04/2020	24/04/2021
Luxembourg	Ratification	02/04/2019	02/04/2020
Mexique	Acceptation	20/01/2023	20/01/2024
Norvège	Acceptation	22/03/2021	22/03/2022
Nouvelle-Zélande	Ratification	14/10/2020	14/10/2021
Pays-Bas	Acceptation	21/04/2020	21/04/2021
République tchèque	Acceptation	10/07/2020	10/07/2021
Roumanie	Acceptation	14/02/2022	14/02/2023
Slovaquie	Ratification	19/06/2019	19/06/2020
Slovénie	Ratification	01/12/2022	01/12/2023
Suisse	Ratification	07/07/2020	07/07/2021
Uruguay	Ratification	21/03/2023	21/03/2024

Amendement à l'article 8-2-b) et e) du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté par consensus, le 14 décembre 2017, en Annexe III à la Résolution ICC-ASP/16/Res.4, lors de la 12ème séance plénière de la 16ème session de l'Assemblée des États Parties au Statut de Rome (armes à laser)

Liste des États liés

Etat	Instrument	Dépôt	Entrée en vigueur
Allemagne	Ratification	21/09/2023	21/09/2024
Belgique	Ratification	21/06/2024	21/06/2025
Chili	Ratification	21/09/2023	21/09/2024
Croatie	Ratification	17/05/2021	17/05/2022
Estonie	Ratification	15/04/2024	15/04/2025
Lettonie	Ratification	24/04/2020	24/04/2021
Luxembourg	Ratification	02/04/2019	02/04/2020
Mexique	Acceptation	20/01/2023	20/01/2024
Norvège	Acceptation	22/03/2021	22/03/2022
Nouvelle-Zélande	Ratification	14/10/2020	14/10/2021
Pays-Bas	Acceptation	21/04/2020	21/04/2021
République tchèque	Acceptation	10/07/2020	10/07/2021
Roumanie	Acceptation	14/02/2022	14/02/2023
Slovaquie	Ratification	19/06/2019	19/06/2020
Slovénie	Ratification	01/12/2022	01/12/2023
Suisse	Ratification	07/07/2020	07/07/2021
Uruguay	Ratification	21/03/2023	21/03/2024

Amendement à l'article 8-2-e) du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté par consensus, le 6 décembre 2019, en Annexe I à la Résolution ICC-ASP/18/Res.5, lors de la 9ème séance plénière de la 18ème session de l'Assemblée des États Parties au Statut de Rome (affamer des civils)

Liste des États liés

Etat	Instrument	Dépôt	Entrée en vigueur
Allemagne	Ratification	21/09/2023	21/09/2024
Belgique	Ratification	21/06/2024	21/06/2025
Andorre	Acceptation	03/11/2020	03/11/2021
Croatie	Ratification	17/05/2021	17/05/2022
Estonie	Ratification	15/04/2024	15/04/2025
Liechtenstein	Ratification	21/01/2022	21/01/2023
Luxembourg	Ratification	04/08/2022	04/08/2023
Norvège	Acceptation	22/03/2021	22/03/2022
Nouvelle-Zélande	Ratification	14/10/2020	14/10/2021
Pays-Bas	Acceptation	04/12/2020	04/12/2021
Portugal	Ratification	26/05/2021	26/05/2022
Roumanie	Acceptation	14/02/2022	14/02/2023
Slovénie	Ratification	01/12/2022	01/12/2023
Suisse	Ratification	21/09/2022	21/09/2023
Uruguay	Ratification	21/03/2023	21/03/2024

FEDERALE OVERHEIDSDIENST BUITENLANDSE ZAKEN,
BUITENLANDSE HANDEL
EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

[C – 2024/007020]

21 JUNI 2024. — Wet houdende instemming met het Verdrag tussen Ierland, het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk Spanje, de Italiaanse Republiek, de Portugese Republiek, de Franse Republiek en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot oprichting van een Maritiem Analyse- en Operatiecentrum op het gebied van verdovende middelen, gedaan te Lissabon op 30 september 2007 (1)(2)

SERVICE PUBLIC FEDERAL AFFAIRES ETRANGERES,
COMMERCE EXTERIEUR
ET COOPERATION AU DEVELOPPEMENT

[C – 2024/007020]

21 JUIN 2024. — Loi portant assentiment à l'Accord entre l'Irlande, le Royaume des Pays -Bas, le Royaume d'Espagne, la République italienne, la République portugaise, la République française et le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord établissant un Centre opérationnel d'Analyse du Renseignement maritime pour les Stupéfiants, fait à Lisbonne le 30 septembre 2007 (1)(2)

FILIP, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Kamer van volksvertegenwoordigers heeft aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2. Het Verdrag tussen Ierland, het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk Spanje, de Italiaanse Republiek, de Portugese Republiek, de Franse Republiek en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot oprichting van een Maritiem Analyse- en Operatiecentrum op het gebied van verdovende middelen, gedaan te Lissabon op 30 september 2007, zal volkomen gevuld hebben.

PHILIPPE, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

La Chambre des représentants a adopté et Nous sanctionnons ce qui suit :

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2. L'Accord entre l'Irlande, le Royaume des Pays -Bas, le Royaume d'Espagne, la République italienne, la République portugaise, la République française et le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord établissant un Centre opérationnel d'Analyse du Renseignement maritime pour les Stupéfiants, fait à Lisbonne le 30 septembre 2007, sortira son plein et entier effet.